

**Helsingin hovioikeuden
toimintakertomus
vuodelta 2015**

Sisällysluettelo

Presidentin katsaus.....	3
Hovioikeuden organisaatio	5
Organisaation uudistaminen.....	5
Välijohdon tehtävien määräämiskäytäntö	5
Lainkäyttö	6
Lainkäyttötyö tilastojen perusteella	6
Lainkäyttöosastoilla käsiteltävät asiat.....	7
Asioiden jakaantuminen käräjäoikeuksittain	8
Muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen	9
Ennakkoratkaisut Euroopan unionin tuomioistuimesta	9
Lainkäyttötyön seuraaminen	9
Lainkäytön työvälineiden kehittäminen.....	10
Laadun hallinta ja kehittäminen.....	10
Lainkäytön yhtenäisyys	10
Koulutustoiminta.....	11
Käräjäoikeuspainotteinen laatuhanke	11
Yliopistopainotteinen laatuhanke.....	12
Tarkastustoiminta	12
Henkilöstö ja hallinto.....	13
Henkilöstö ja henkilöstörakenne	13
Talous	14
Johtoryhmä.....	14
Toimikunnat ja työryhmät.....	14
Työsuojelu ja työhyvinvointi	15
Yt-toiminta.....	16
Viestintä	16
Korkeimman hallinto-oikeuden päätös KHO:2015:171	17
Nimitysmenettely.....	18
Lausuntotoiminta	19
Vierailut ja tapahtumat	19

Presidentin katsaus

Vuosi 2015 on ollut jälleen kerran muutosten vuosi, tällä kertaa sekä sisäisesti että ulkoisesti. Lokakuun alusta voimaan tullut jatkokäsittelylupajärjestelmän laajennus on uudistuksena historiallisestikin merkittävä. Lupavaatimus koskee nyt kaikkia hakemus- ja riita-asioita sekä suurinta osaa rikosasioista. Lupamenettelyn piiriin tulee kuulumaan yli 70 prosenttia kaikista hovioikeuksiin saapuvista asioista. Uudistus vaikuttaa väijäämättä eri oikeusasteiden roolitukseen. Käräjäoikeuksien asema vahvistuu, hovioikeudet voivat ohjata lainkäyttötyötään enemmän oikeusturvatarpeen perusteella ja korkein oikeus joutuu lainkäyttötyössään käyttämään entistä enemmän aikaa sen arvioimiseen, missä järjestyksessä asia olisi tullut hovioikeudessa käsitellä. Myös oikeudenkäytön muut ammattilaiset, syyttäjät, asianajajat sekä lupalakimiehet joutuvat ottamaan työssään monin tavoin huomioon uuden menettelytapauudistuksen.

Oikein käytettynä lupajärjestelmä antaa hovioikeuksille erinomaiset mahdollisuudet toimia nimenomaan muutoksenhakuasteena eikä käräjäoikeuden jatkeena. Järjestelmää kohtaan esitettyä huolta tai kritiikkiä ei saa toisaalta vähätellä. Hovioikeuksissa asenne on ymmärtääkseni kuitenkin vastuullinen. Lupakynnys halutaan pitää matalalla ja yhtenäistä soveltamiskäytäntöä pyritään eri tavoin edistämään. Hovioikeuksissa on kertynyt usean vuoden ajalta kokemusta lupaperusteiden soveltamisesta – nämähän eivät uudistuksessa muuttuneet. Tulevaisuuden ennuste on myös hyvä siinä, että eri hovioikeuksien väliset aikanaan huimat erot lupakäytännössä olivat jo ennen lupajärjestelmän laajennuksen voimaantuloa olennaisesti tasoittuneet.

Isoja muutoksia on valmisteilla myös tuomioistuinten työvälineisiin. Aipa on tarkoitus ottaa osittain käyttöön jo vuoden aikana 2016. Aipan myötä lainkäytön työtavat tulevat kauttaaltaan uudistumaan. Kysymys ei ole pelkästään uusista työrotiineista ja -välineistä vaan myös uusien asenteiden ja tottumusten omaksumisesta. Hovioikeudessa on vähitellen ryhdytty perehtymään Aipaan. Tätä on helpottanut se, että hovioikeuden henkilöstöä on osallistunut Aipan suunnittelutyöhön. Uudistukseen on valmistauduttu myös lisäämällä sähköisiä työrotiineja. Sähköisyys on helpottanut myös etätyötä, kun yhteys hovioikeuden asianhallintaan ja muihin työnteon kannalta keskeisiin järjestelmiin on mahdollista etäyhteyden avulla. Tätä mahdollisuutta on myös varsin runsaasti käytetty. Sähköisiä uudistuksia on tulossa myös henkilöstö- ja taloushallintoon. Valtionhallinnon Kieku-järjestelmä otetaan vuoden 2016 aikana käyttöön myös tuomioistuimissa ja tämä tulee muuttamaan monin tavoin hallinnon työrotiineja.

Jäljempänä selostettavalla tavalla on myös hovioikeuden sisäistä organisaatiota uudistettu erityisesti kahdella tavalla. Ensinnäkin osastojen lukumäärää on vähennetty kahdella. Näin osastoista on tullut entistä suurempia. Tämä puolestaan on parantanut osastojen mahdollisuuksia muodostaa kokoonpanoja eri tilanteissa. Lainkäyttöosastojen vähentäminen on tiivistänyt myös hovioikeuden lainkäyttötyön johtamista. Toiseksi uuden vastaanottoyksikön perustamisella, jota on jo kokeiltu vuoden 2015 aikana, on entisestään eriytetty lainkäyttötyön järjestämistä erilaisia ja erikokoisia asioita varten. Kaikkein laajimpia asioita varten on erityinen lainkäyttöosasto (5. osasto), päivystysluonteisia ja yksinkertaisia asioita varten on nyt myös erityinen yksikkö (vastaanottoyksikkö) ja muiden asioiden käsittelyä varten ovat hovioikeuden perusosastot (1. – 4. osastot). Kaikessa lainkäyttötyön järjestämisessä on aina korostettu joustavuutta sekä osastojen välisten raja-aitojen mataluutta. Tarpeen tullen kaikkien on oltava valmiita työskentelemään muullakin osastolla. Tämän joustavan asenteen hovioikeuden henkilöstö onkin kiitettävästi omaksunut.

Lainkäyttötyön eriyttäminen jutun laadun mukaan on osaltaan johtanut siihen, että työn tasaista jakautumista on vaikea seurata tai valvoa, kun jäsenille ja esittelijöille jaetaan vuoden mittaan laajuudeltaan ja laadultaan kovin erilaisia juttuja. Tästä syystä on jo jokin aika sitten luovuttu henkilökohtaisista tulostavoitteista. Mitään kaiken kattavia työmittareita ei ole edes pyritty kehittämään. Ensisijaisesti osastonjohtajien tehtävänä onkin ollut huolehtia yhtäältä siitä, että lainkäyttöasiat ratkaistaan joutuisasti mutta että samalla työt jakaantuvat tasaisesti. Asioiden joutuisaa käsittelyä ja työn tasaista jakautumista seurataan aktiivisesti myös koko hovioikeuden tasolla.

Helsingin hovioikeudessa 23.3.2016

Mikko Könkkölä
Presidentti

Hovioikeuden organisaatio

Organisaation uudistaminen

Hovioikeudessa otettiin laajapohjaisen valmistelutyön perusteella käyttöön uusi osastojako 1.3.2015. Lainkäyttöosastojen määrä vähennettiin seitsemästä viiteen siten, että kuudesta perusosastosta muodostettiin neljä perusosastoa (1. – 4. osastot), kun laajimpia asioita käsittelevä 7. osasto (ns. purkkiosasto) jatkoi toimintaansa 5. osastona. Uudistuksen tarkoituksena on ennen kaikkea mahdollistaa resurssien tehokkaampi käyttö. Uudesta osastojaosta tähän asti saadut kokemukset ovat olleet yksinomaan myönteisiä. Osastojaon uudistamisen yhteydessä tarkistettiin myös asiajakoa eri osastojen kesken (ns. rootelointi).

Organisaation uudistamiseen kuului myös erillisen vastaanottoyksikön perustaminen. Vastaanottoyksikkö käsittelee hovioikeuteen saapuvat päivystysluontoiset ja aineistoltaan suppeammat ja yksinkertaisemmat asiat. Yksikön ratkaistavaksi tulee siis esimerkiksi pakkokeinoasioita, kanteluita sekä yksinkertaisia rikosasioita. Yksikköön on arvioitu tulevan ratkaistavaksi vuodessa noin 700 asiaa. Yksikköä johtaa tähän tehtävään nimetty hovioikeudenneuvos yleensä noin kuuden kuukauden jakson kerrallaan. Yksikössä työskentelee lisäksi sovitun vuorojärjestyksen mukaisesti jäseniä eri osastoilta. Yksikössä ei ole esittelijöitä. Yksikössä on otettu käyttöön asiakirjojen sähköinen kiertäminen, että asiakirjoja ei pääsääntöisesti tulosteta jäsenille.

Tarkoituksena on, että kiireelliset ja yksinkertaiset asiat voidaan ratkaista nopeasti ja kustannustehokkaasti. Näin lainkäyttöosastoilla työpanos voidaan kohdistaa pitkäjänteisesti vaativampien asioiden ratkaisemiseen. Yksikön toiminta on alkanut vuoden 2016 alussa, mutta koeluonteisesti yksikkö aloitti jo joulukuussa 2015. Jo tältä lyhyeltä ajalta saadut kokemukset olivat hyvin myönteiset.

Välijohdon tehtävien määräaikaisuus

Kertomusvuonna tuli 1.10.2015 voimaan hovioikeuslain muutos, jolla hovioikeuden osaston johtajien tehtävät muutettiin määräaikaaisiksi. Presidentti määrää osaston johtajan tehtävään hovioikeudenneuvoksen enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Osaston johtajaksi voidaan valita hovioikeuden vakinainen tuomari, joka on nimitetty virkaansa ennen hakuajan päättymistä. Tehtävään määrättävällä tulee olla tehtävän edellyttämät henkilökohtaiset ominaisuudet ja johtamistaitoa.

Muutoksen johdosta hovioikeudenlaamannin viroista luovutaan sitä mukaa kun niitä vapautuu.

Hovioikeuden presidentti määräsi osastonjohtajan tehtävään 1.10.2015 alkaen kolme hovioikeudenlaamannia ja kaksi hovioikeudenneuvosta. Yksi hovioikeudenlaamanni, joka jäi eläkkeelle alkuvuodesta 2016, ei hakenut osaston johtajan tehtävään.

Lainkäyttö

Lainkäyttötyö tilastojen perusteella

Hovioikeuksiin saapuvien asioiden määrä on laskenut nyt usean vuoden ajan. Vuonna 2013 alitettiin jo 10 000 asian raja. Vuonna 2014 saapuneiden asioiden määrä kääntyi nousuun lisääntyen edellisestä vuodesta viidellä prosentilla. Vuonna 2015 saapuneiden asioiden määrä kuitenkin jälleen laski, ja hovioikeuksiin saapui yhteensä 9 810 asiaa. Hovioikeuksissa annettujen ratkaisujen määrä on vuonna 2015 laskenut edellisestä vuodesta noin yhden prosentin (85). Antamatta olevien asioiden määrä (niin sanottu balanssi) on pysynyt vuonna 2015 lähes edellisen vuoden tasolla.

Vuonna 2015 Helsingin hovioikeuteen saapui 3 186 asiaa, joka on noin 230 asiaa vähemmän kuin vuonna 2014. Hovioikeuden antamien ratkaisujen määrä (3 192) on myös laskenut. Hovioikeudessa vireillä olevien asioiden määrä (1 640) on pysynyt lähes samana.

Pääkäsittelystä ratkaistujen asioiden osuus kaikista asioista oli Helsingin hovioikeudessa kertomusvuonna 33,1 prosenttia. Osuus on noussut edellisestä vuodesta 3,5 prosenttiyksikköä. Pääkäsittelyjen yhteenlaskettu tuntimäärä oli 5 636 eli nousua on lähes 500 tuntia. Tähän on vaikuttanut se, että yhden asiakokonaisuuden pääkäsittely kesti kaikkiaan 380 tuntia (54 istuntopäivää). Yli 8 tuntia ja yli 25 tuntia kestäneiden pääkäsittelyjen määrä on noussut hienoisesti. Yli kahdeksan tuntia kestäneitä pääkäsittelyjä oli 145 eli noin 14 prosenttia ja yli 25 tuntia kestäneitä 26 eli noin 2,5 prosenttia kaikista pääkäsittelyistä

Kaikista hovioikeuksiin saapuneista asioista jatkokäsittelylupajärjestelmään kuului 27,9 prosenttia ennen järjestelmän laajentumista 1.10.2015. Helsingin hovioikeudessa tämä osuus on ollut jutturakenteen erilaisuuden vuoksi aina pienempi kuin muissa hovioikeuksissa. Lupajärjestelmän piiriin kaikista saapuneista asioista on vuonna 2015 kuulunut noin 38,4 prosenttia, kun huomioon otetaan myös laajennuksen piiriin kuuluneet asiat. Voidaan arvioida, että jatkossa Helsingin hovioikeudessa lupajärjestelmän piiriin tulee kuulumaan yli 70 prosenttia kaikista saapuneista asioista. Vuonna 2015 Helsingin hovioikeudessa jatkokäsittelylupa evättiin noin 49,2 prosentissa asioista. Evätyjen lupien määrä on laskenut vuodesta 2014 noin viisi prosenttiyksikköä. Aikaisempien vuosien tapaan epäamisprosentti on kuitenkin ollut Helsingin hovioikeudessa suurempi kuin muissa hovioikeuksissa.

Helsingin hovioikeudessa annettujen ratkaisujen mediaanikäsitteilyaika vuonna 2015 oli 4,97 kuukautta. Vain Itä-Suomen hovioikeudessa mediaanikäsitteilyaika oli lyhyempi kuin Helsingin hovioikeudessa. Yksinkertaisempi juttukanta on siis pystytty käsittelemään hovioikeudessa varsin nopeasti. Tätä osoittaa sekin, että 55,1 prosenttia asioista on ratkaistu kuuden kuukauden aikana. Keskimääräinen käsitteilyaika oli 6,2 kuukautta.

Niiden asioiden osuus, joissa käsitteilyaika on ollut vähintään vuosi, on edelleen varsin korkea, mutta osuus on kuitenkin laskemassa. Vähintään vuoden ajan vireillä olleiden asioiden määrä vuoden 2015 lopussa oli 165. Määrä on kasvanut vuodesta 2014 noin 53 prosenttia. Tähän on kuitenkin vaikuttanut se, että hovioikeudessa on käsiteltävänä kaksi tavanomaista pitemmän käsitteilyajan vaativaa laajaa asiakokonaisuutta, joissa on yhteensä kymmeniä asioita. Myös pitkäaikaisvankeja koskevien asioiden vireilläoloaika kestää hovioikeudesta riippumattomista syistä lähes aina pitkään, ja nämä asiat lisäävät myös vuoden ajan vireillä olleiden asioiden määrää.

Hovioikeuteen saapuneissa asioissa yleisin nimike oli pahoinpitely (592 asiaa). Rikosasioissa yleisimpiä nimikkeitä olivat lisäksi törkeä rattijuopumus, varkaus, pakkokeinoasiat ja törkeä pahoinpitely. Muissa kuin rikosasioissa yleisimpiä asianimikkeitä olivat velkajärjestelyhakemus, työsuhteeseen liittyvät riidat, lapsen huoltoon ym. liittyvät asiat sekä ulkomailla annetun päätöksen vahvistaminen ja täytäntöönpano.

Hovioikeuden antamissa ratkaisuissa käräjäoikeuden ratkaisua ei muutettu noin 32 prosentissa asioista. Käräjäoikeuden ratkaisun perusteluja ja lopputulosta muutettiin muilta kuin epäolennaisilta osin noin 26 prosentissa asioista. Tutkimatta jätettiin 1,3 prosenttia valituksista, ja 1,9 prosenttia asioista palautettiin käräjäoikeuteen. Asianosaisten välinen sovinto vahvistettiin 2,5 prosentissa asioista.

Hovioikeuksien ratkaisutietokannassa Finlexissä (FHOT) on vuonna 2015 julkaistu 19 Helsingin hovioikeuden ratkaisua. Tavoitteena on lisätä julkaistavien ratkaisujen määrää.

Lainkäyttöosastoilla käsiteltävät asiat

Hovioikeus on toiminut jakaantuneena viiteen osastoon, joista kaikki käsittelevät sekä rikos- että riita-asioita. Osastolle 5 on keskitetty laajimmat eli lähinnä ne asiat, joissa pääkäsitteily käräjäoikeudessa on kestänyt vähintään 10 päivää, minkä lisäksi osastolle on vielä vuonna 2015 jaettu noin 40 prosenttia jatkokäsitteilylupahakemuksista. Muuten asiat on jaettu tasaisesti neljän osaston kesken siten, että tietyt asiaryhmät on keskitetty tietyille osastoille (rootelit).

Keskitettyjä asioita ovat ensinnäkin sellaiset asiat, joissa Helsingin hovioikeus on yksin toimivaltainen. Tällaisia ovat muun muassa kansainvälistä lapsikaappausta, sotilasrikoksia, pitkäaikaissankien vapauttamista, asianajajia ja lupalakimiehiä sekä useimmat immateriaalioikeuksia koskevat asiat. Muita keskitettyjä asioita ovat olleet kiinteistö- ja asuntokauppariidat, vuokrasopimusta koskevat asiat sekä ositus-, perintö- ja testamenttiasiat. Myös konkurssi-, yrityssaneeraus-, yksityishenkilön velkajärjestely-, osakeyhtiölaki- sekä meri- ja kuljetusoikeudelliset asiat on keskitetty tietyille osastoille.

Helsingin hovioikeus on käsitellyt ensimmäisenä oikeusasteena tiettyjä kansainvälisiä perheoikeudellisia asioita, joissa hovioikeuden tehtävänä on ollut ensi asteena vahvistaa ulkomaisen viranomaisen sellaisessa asiassa tekemä ratkaisu. Nämä asiat siirtyivät 1.1.2016 lukien voimaan tulleen lain muutoksen johdosta Helsingin kärjäoikeuteen. Hovioikeus toimii näissä asioissa jatkossa valitusasteena.

Hovioikeudessa ratkaistiin vuonna 2015 kaksi asiaa vahvennetussa kokoonpanossa. Asiat ratkaistiin samalla kertaa ja niissä oli kysymys siitä, tuleeko rikoslain 23 luvun 3 §:n 2 momentin huumausaineen käyttöön perustuvaa rattijuopumusta koskeva säännös sovellettavaksi, jos huumausaineella ei ollut ollut vaikutusta vastaajan ajokykyyn. Ratkaisusta äänestettiin (4 – 3). Lopputuloksenaan hovioikeus katsoi, että säännös tuli sovellettavaksi myös niissä tilanteissa, joissa huumausaineella ei ollut ollut mainittua vaikutusta. Ratkaisusta on haettu valituslupaa korkeimmalta oikeudelta ja toisessa valituslupa on myönnetty.

Hovioikeuteen saapui vuonna 2015 ruotsin kielellä käsiteltäviä asioita vain 30, mikä on vähemmän kuin yksi prosentti kaikista asioista. Hovioikeuteen saapuneet ruotsinkieliset asiat on keskitetty hovioikeuden 4. osastolle lukuun ottamatta tiettyjä rooteloituja asioita.

Asioiden jakaantuminen kärjäoikeuksittain

Selvästi eniten muutoksenhakemuksia Helsingin hovioikeuteen saapui vuonna 2015 Helsingin kärjäoikeudesta, kaikkiaan 1 547. Tämä on 48,6 prosenttia Helsingin hovioikeuteen tulleista ja 15,8 prosenttia kaikkiin hovioikeuksiin tulleista muutoksenhakemuksista. Vantaan kärjäoikeudesta muutoksenhakemuksia on tullut 436 (13,7 prosenttia), Espoon kärjäoikeudesta 432 (13,6 prosenttia), Tuusulan kärjäoikeudesta 192 (6 prosenttia), Hyvinkään kärjäoikeudesta 174 (5,5 prosenttia) ja Itä-Uudenmaan kärjäoikeudesta 111 (3,3 prosenttia). Osuudet eivät juurikaan ole muuttuneet vuodesta 2014.

Muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen

Korkeimmalta oikeudelta on haettu muutosta 586 hovioikeuden vuonna 2015 antamaan ratkaisuun, joka on noin 18,4 prosenttia kaikista hovioikeuden ratkaisuksista. Valitushakemukset ja valitukset ovat vähentyneet vuoteen 2014 verrattuna noin 2,5 prosentilla.

Korkein oikeus on vuonna 2015 antanut kaikkiaan 37 ennakkoratkaisua, jossa muutoksenhakemus on koskenut Helsingin hovioikeuden tekemää ratkaisua.

Ennakkoratkaisut Euroopan unionin tuomioistuimesta

Euroopan unionin tuomioistuin on vuonna 2015 antanut ennakkoratkaisun kahden hovioikeuden tekemän ennakkoratkaisupyynnön johdosta.

Ennakkoratkaisussa C-310/14 oli kysymys maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1346/2000 13 artiklan tulkinnasta. Hovioikeuden esittämät ennakkoratkaisukysymykset koskivat todistustaakkaa takaisinsaatiasiaassa. (Hovioikeuden diaarinumero S 13/2332)

Ennakkoratkaisussa C-198/14 hovioikeus esitti ennakkoratkaisupyynnön törkeää veropetosta koskevassa asiassa, jossa virolainen yhtiö oli tilauksesta toimittanut suomalaisille asiakkaille alkoholijuomia kotiinkuljetuksena Virosta Suomeen. Ennakkoratkaisukysymykset koskivat muun muassa alkoholijuomien maahan tuontiin liittyvän vähittäismyyntiluvan arviointia Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen nojalla. (Hovioikeuden diaarinumero R 12/2908)

Hovioikeudesta ei ole vuonna 2015 tehty ennakkoratkaisupyyntöjä Euroopan unionin tuomioistuimelle.

Lainkäyttötyön seuraaminen

Lainkäyttötyön tehokkaan järjestämisen edistämiseksi hovioikeus pyytää kolme kertaa vuodessa hovioikeuspiirinsä käräjäoikeuksia toimittamaan tiedot käräjäoikeuden käsiteltävänä olevista suurista jutuista ja niiden arvioidusta käsittelyajasta. Saatujen tietojen avulla mahdollistetaan laajojen asioiden etupainotteinen ja tehokas suunnittelu.

Hovioikeuden presidentti käy kolme kertaa vuodessa keskustelun osastojen johdon kanssa. Keskusteluissa selvitetään osaston työmäärää ja työn jakautumista, asioiden käsittelyvaiheet sekä mahdolliset viipymiset ja niiden syyt. Keskustelujen tarkoituksena

na on varmistaa osastojen asianmukainen toiminta ja asioiden viivytyksetön ratkaiseminen.

Lainkäytön työvälineiden kehittäminen

Hovioikeus pyrkii jatkuvasti kehittämään työvälineitään ja -tapojaan lainkäytön tehokkuuden ja laadun parantamiseksi.

Kertomusvuonna hovioikeuden presidentti asetti työryhmän, jonka tehtävänä oli laatia asioiden seurantalomake. Seurantalomakkeen tarkoituksena on tehostaa jutun valmistelua ja varmistaa, että jutun kannalta merkitykselliset seikat tulevat asian käsittelyssä huomioiduksi. Seurantalomake otettiin käyttöön 16.11.2015. Seurantalomake liitetään jutun yhteyteen hovioikeuden asianhallintajärjestelmään, ja sitä täytetään sähköisesti. Seurantalomakkeella on myös kehitetty hovioikeuden työnjakoa jakamalla jutun valmisteluvaiheeseen liittyviä tehtäviä kirjaamon, kanslian ja lainkäyttöhenkilöstön kesken.

Presidentti asetti lokakuussa 2015 työryhmän, jonka tarkoituksena oli laatia osastojen kanslioiden käyttöön kansliakäsikirja. Käsikirjan tarkoituksena on kanslioiden työtapojen yhtenäistäminen ja tehostaminen kokoamalla yhteen kansliatoimintoja koskevat ohjeet ja menettelytavat. Kansliakäsikirja on sähköinen, ja se yhdistetään hovioikeuden intranettiin, jolloin sen käyttö ja muokkaaminen on helppoa. Kansliakäsikirja on otettu käyttöön alkuvuonna 2016.

Laadun hallinta ja kehittäminen

Lainkäytön yhtenäisyys

Hovioikeudessa toimii lainkäytön yhtenäisyyden seurantatoimikunta, joka seuraa osaltaan lainkäytön yhtenäisyyden toteumista ja järjestää lainkäyttöhenkilöstölle lainkäytön iltapäiviä. Toimikunnassa on tuomareita jokaiselta lainkäyttöosastolta ja sihteereinä esittelijöitä. Toimikunta kokoontui kertomusvuonna viisi kertaa. Toimikunnan kokouksissa keskusteltiin säännöllisesti ajankohtaisista lainkäyttöasioista ja suunniteltiin lainkäytön iltapäivän ohjelmaa.

Toimikunta järjesti vuonna 2015 viisi tuomareille ja esittelijöille suunnattua lainkäytön iltapäivää, joissa keskusteltiin alustusten pohjalta lainkäyttöön liittyvistä ajankohtaisista kysymyksistä.

Koulutustoiminta

Hovioikeuden koulutustoiminta oli aktiivista vuonna 2015.

Hovioikeuden koulutustoimikunnan tehtävänä on lainkäyttöhenkilökunnan koulutustarpeen seuranta, koulutusten suunnittelu ja henkilökunnan nimeäminen hovioikeuden ulkopuolisiin koulutustilaisuuksiin. Toimikunnassa ovat edustettuina kaikki hovioikeuden henkilöstöryhmät.

Vuonna 2015 koulutustoimikunta järjesti lainkäyttöhenkilökunnalle kolme koulutustapaivää ja ruotsin kielen koulutusta. Lisäksi toimikunta laati lainkäyttöhenkilökunnan koulutussuunnitelman, selvitti lainkäyttöhenkilökunnalta koulutustarpeita, tiedotti lainkäyttöhenkilökuntaa lukuisista hovioikeuden ulkopuolisista koulutuksista ja nimesi osallistujia niihin.

Lainkäyttöhenkilökunta osallistui aktiivisesti oikeusministeriön, Helsingin yliopiston, Helsingin asianajajayhdistyksen ja muiden koulutuksen tarjoajien järjestämiin koulutuksiin.

Hovioikeuspiirin vastuutuomareiden yhteistyötä on vuoden aikana lisätty ja syvennetty. Toukokuussa 2015 järjestettiin hovioikeuden ja käräjäoikeuksien vastuutuomareiden tapaaminen. Koulutustarvekyselyt on lähetetty hovioikeuden lainkäyttöhenkilökunnan lisäksi myös käräjäoikeuksille, ja hovioikeuden järjestämissä koulutustilaisuuksissa on pyritty ottamaan huomioon myös käräjäoikeuksien vastuutuomareiden esittämät toivomukset. Erityisesti syksyllä 2015 järjestettyjä huumausaine- ja lääkerikoksia sekä työoikeutta koskevien koulutustilaisuuksien suunnittelussa on otettu huomioon käräjäoikeuksista tulleet aloitteet käsiteltäviksi aiheiksi.

Kansliahenkilöstön koulutustyöryhmän tehtävänä on kansliahenkilökunnan koulutustarpeiden selvittäminen ja koulutusten suunnittelu. Koulutustyöryhmä järjesti kansliahenkilökunnalle koulutusta muun muassa virkamiehen oikeuksista ja velvollisuuksista.

Keväällä 2015 järjestettiin Rikosseuraamuslaitoksen luento rangaistusten täytäntöönpanosta. Syksyllä 2015 järjestettiin tietoturvakoulutusta ja Rikosseuraamuslaitoksen luento yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta. Uusille työntekijöille järjestettiin muun muassa RITU-järjestelmän käyttöön perehdyttävää pienryhmäkoulutusta.

Käräjäoikeuspainotteinen laatuhanke

Helsingin hovioikeuspiirissä toimii käräjäoikeuspainotteinen laatuhanke, joka julkaisee vuosittain lainkäyttöön liittyviä raportteja. Laatuhankkeissa on edustajia hovioikeudes-

ta, hovioikeuspiirin käräjäoikeuksista, syyttäjälaitoksesta sekä oikeudenkäyntiavustajien piiristä.

Vuoden 2015 käräjäoikeuspainotteinen laatuhanke käsitteli rangaistuksen määräämistä talousrikoksissa. Työryhmän tehtäväksi annettiin selvittää, mitkä seikat ovat oikeuskäytännössä vaikuttaneet talousrikosten rangaistuksen määräämiseen ja minkälainen painoarvo erilaisille tekijöille on annettu. Laatuhankkeen tavoitteena oli yhtenäistää rangaistuskäytäntöä ja parantaa rangaistuksen määräämistä koskevien perustelujen tasoa talousrikoksissa.

Vuoden 2015 laatuhankkeen tulokset esiteltiin Helsingin hovioikeuspiirin perinteisessä lainkäyttöpäivässä, joka järjestettiin perjantaina 13.11.2015 Kansallismuseon auditoriossa. Tilaisuus oli tarkoitettu kaikille hovioikeuspiirin yleisten tuomioistuimien tuomareille, esittelijöille ja käräjänotaareille.

Lainkäyttöpäivässä käsiteltiin myös todisteluun liittyviä aiheita.

Yliopistopainotteinen laatuhanke

Helsingin hovioikeuspiirin yliopistopainotteisessa laatuhankkeessa on yhdessä Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan kanssa järjestetty vuodesta 2003 alkaen 18 kurssia. Yliopistopainotteisen laatuhankkeen kursseilla on ollut osallistujia muun muassa hovioikeudesta, käräjäoikeuksista, syyttäjälaitoksesta ja asianajajakunnasta. Laatuhankkeen kursseihin osallistumalla ja niihin kuuluvat kirjalliset työt artikkeleina julkaisemalla on mahdollista suorittaa ammatillinen oikeustieteen lisensiaatin tutkinto.

Syksyllä 2014 alkoi kurssi nimeltään ”Ajankohtaista rikosprosessioikeudesta”. Kurssin vastuuopettajina toimivat oikeusneuvos Pekka Koponen ja professori Raimo Lahti. Kurssin seminaarit pidettiin alkuvuodesta 2015. Kurssilla kirjoitetuista artikkeleista koottu julkaisu ”Kirjoituksia rikosprosessioikeudesta” julkaistaan alkuvuodesta 2016.

Syksyllä 2015 alkoi uusi kurssi nimeltään ”Moderni rikosoikeus”. Kurssin vastuuopettajana toimi professori Raimo Lahti. Osanottajia oli 31, joista 23 oli hovioikeudesta. Kurssit luennot pidettiin syys-lokakuussa 2015.

Hovioikeus on työnantajana tukenut esittelijöiden ja jäsenten kursseille osallistumista.

Tarkastustoiminta

Hovioikeuslain 2 §:n 3 momentin mukaan hovioikeus valvoo alaistensa tuomioistuimien toimintaa ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin havaitsemiensa epäkohtien kor-

jaamiseksi. Hovioikeuden työjärjestyksen mukaan käräjäoikeuksien valvonnassa seurataan erityisesti oikeusperiaatteiden soveltamisen ja laintulkinnan yhdenmukaisuutta, lainkäytön laatua, asioiden käsittelyn joutuisuutta ja säädettyjen määräaikojen noudattamista sekä tuomioistuinharjoittelun järjestämistä.

Kertomusvuonna suoritettiin presidentin määräyksestä tarkastukset Espoon käräjäoikeudessa 9. – 10. ja 12.2.2015 sekä Hyvinkään käräjäoikeudessa 28. ja 30.9.2015.

Tarkastusryhmä antoi toukokuussa 2015 kertomuksensa Espoon käräjäoikeuden tarkastuksesta. Kertomuksen mukaan Espoon käräjäoikeutta on pidettävä hyvin oikeusperiaatteita noudattavana tuomioistuimenä. Yksikön toiminta ja johtaminen on järjestetty laadukkaasti huomioon ottaen käsiteltävänä olevien asioiden suuri määrä ja käräjäoikeuden käytettävissä olevat resurssit.

Hyvinkään käräjäoikeuden tarkastusta koskeva kertomus annettiin loppuvuodesta 2015. Tarkastusryhmä totesi Hyvinkään käräjäoikeuden olevan hyvin toimiva tuomioistuin, jossa noudatetaan oikeusperiaatteita ja huolehditaan lainkäytön yhtenäisyydestä hyvin. Ratkaisujen laadussa tai asioiden käsittelyajoissa ei tullut esiin huomautettavaa. Myös käräjäoikeuden sidosryhmät antoivat yksinomaan myönteistä palautetta yhteistyöstä käräjäoikeuden kanssa.

Henkilöstö ja hallinto

Henkilöstö ja henkilöstörakenne

Hovioikeuden vuoden 2015 henkilötyövuositoteuma on noin 158. Henkilötyövuosis-
sa mitattuna hovioikeudessa on kertomusvuonna työskennellyt keskimäärin 63 tuomaria, 42 esittelijää ja 53 kansliahenkilökuntaan kuuluvaa virkamiestä. Hovioikeudessa on ollut kaksi käräjänotaaria (yhteensä 1 htv) sekä oikeustradenomiharjoittelija (0,25 htv). Hovioikeudessa on lisäksi työskennellyt kaksi palkkatuella työllistettyä henkilöä (noin 1,5 htv) ja yksi siviilipalvelusmies (noin 0,5 htv).

Hovioikeudessa on vuoden 2015 aikana ollut määräaikaissä virkasuhteessa tuomareita 15,5 henkilötyövuotta, esittelijöitä 39 henkilötyövuotta ja kansliahenkilökuntaa 5 henkilötyövuotta. Hovioikeuden vakituisiin virkoihin nimittämistä koskevat luvut ilmenevät jäljempänä. Hovioikeudessa on kertomusvuonna aloittanut 12 uutta viskaalia määräaikaissä virkasuhteissa. Hovioikeuden vakituista esittelijöistä 11 on kertomusvuonna nimitetty toiseen virkaan, joko hovioikeuteen tai toiseen tuomioistuimeen, minkä lisäksi 23 esittelijää on jäänyt virkavapaalle toisen tehtävän hoitamisen tai perhevapaan vuoksi. Kertomusvuonna jäi eläkkeelle viisi henkilöä, joista kolme oli tuomareita, yksi esittelijä ja yksi kansliahenkilökuntaan kuuluva virkamies.

Talous

Hovioikeudelle osoitettiin vuodelle 2015 määrärahoja yhteensä noin 13 676 000 euroa. Vuodelta 2014 säästyi noin 348 000 euroa, joka siirtyi vuoden 2015 määrärahoihin. Lisäksi hovioikeudelle myönnettiin myöhemmin lisämäärärahaa 163 000 euroa. Hovioikeus on vuoden 2015 aikana käyttänyt määrärahoja noin 13 925 000 euroa eli käyttämättä jäi noin 265 000 euroa. Tämä on johtunut lähinnä henkilöstövajeesta aiheutuneista säästöistä palkkakustannuksissa. Henkilöstövaje johtuu pääosin tuomarikunnan voimakkaasta eläköitymisestä, jonka johdosta esittelijöitä on siirtynyt määräaikaisiin käräjätuomarin tehtäviin. Hovioikeus on vuonna 2015 noudattanut varovaisista rekrytointipolitiikkaa, joka on osaksi johtunut tiedossa olevasta menokehysten voimakkaasta laskusta.

Hovioikeuden toimintamenoista 77 prosenttia muodostui palkkakustannuksista, 18 prosenttia toimitilojen vuokrakustannuksista ja 5 prosenttia muista menoista.

Johtoryhmä

Hovioikeuden johtoryhmä on muissa kuin lainkäyttöasioissa keskeinen suunnittelu- ja valmisteluelin, joka toimii presidentin apuna. Johtoryhmään kuuluvat presidentti, osastojen johtajat sekä kansliapäällikkö. Johtoryhmässä on käsitelty valmistelevasti kaikki hovioikeuden johtamista koskevat asiat, kuten lainkäytön ja koulutuksen järjestämiseen, nimityksiin, organisaatioon, työhyvinvointiin ja erilaisiin selvityksiin liittyviä kysymyksiä.

Toimikunnat ja työryhmät

Hovioikeudessa toimii työjärjestyksen mukaan lausuntovaliokunta ja yhteistyökomitea sekä lainkäytön yhtenäisyyden seurantatoimikunta, käsikirjatoimikunta, koulutustoimikunta ja viskaalien valintatoimikunta. Presidentin asettamia muita pysyväisluonteisia toimikuntia ja työryhmiä ovat turvallisuustyöryhmä, kansliahenkilöstön koulutustyöryhmä, määräaikaisten jäsenten arviointilautakunta, viskaalien vakinaisten virkojen arviointilautakunta, kirjastotoimikunta ja työhyvinvointiryhmä. Henkilöstöä hovioikeudessa edustavat henkilöstöryhmien asettamina jäsen-, viskaali- ja kansliatoimikunnat.

Työsuojelu ja työhyvinvointi

Yleistä

Henkilökunnan työhyvinvointiin ja jaksamiseen kiinnitetään huomiota monin eri tavoin. Työhyvinvointiin liittyviä kysymyksiä käsitellään johtoryhmässä, osastokokouksissa ja kehityskeskusteluissa. Kehityskeskustelut käydään vuosittain koko henkilökunnan kanssa. Hovioikeudessa on kaikkia henkilöstöryhmiä edustava työsuojelutoimikunta ja työhyvinvointityöryhmä.

Kertomusvuonna hovioikeuden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma päivitettiin vastaamaan uutta yhdenvertaisuuslakia (1325/2014) sekä naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain uudistusta (1329/2014). Päivityksessä suunnitelmaan liitettiin hovioikeudessa laaditut ohjeet puuttumisesta epäasialliseen käyttäytymiseen ja häirintään. Suunnitelman tarkoituksena on edistää ja turvata yhdenvertaisuuden sekä naisten ja miesten välisen tasa-arvon toteutumista Helsingin hovioikeudessa.

Henkilökunnan fyysisestä ja henkisestä hyvinvoinnista pyritään huolehtimaan henkilökunnan käyttöön annettavilla liikunta- ja kulttuuriseteleillä, tukemalla henkilökunnan ruokailua ja tarjoamalla henkilökunnan käyttöön maksuttomat kahviautomaatit. Kertomusvuonna kaikkien työntekijöiden työpöytiin asennettiin sähköjalat, jotka mahdollistavat työskentelyn seisten. Hovioikeus osallistui erilaisiin liikuntatapahtumiin, kuten Kilometrikisaan ja Helsingissä käytyyn tuomioistuinten jalkapalloturnaukseen, jossa hovioikeus sijoittui kolmanneksi.

Helsingin hovioikeudessa sairauspoissaolojen määrä on ollut alempi kuin muissa hovioikeuksissa keskimäärin. Hovioikeudessa noudatetaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa varhaisen tuen toimintamallia (ns. VATU-malli) työkykyriskien varhaisesta puuttumisesta ja hallinnasta ja työkyvyn ylläpidon tukemisesta. Hovioikeuden työterveyspalveluista vastasi Suomen Terveystalo Oyj.

Hovioikeudessa toteutettiin vuonna 2014 VMBaro-kysely. Hovioikeuden tulokset ovat yleisesti ottaen parantuneet edellisestä vuonna 2012 toteutetusta kyselystä. Kyselyn tuloksia käsiteltiin alkuvuonna 2015 hovioikeuden johtoryhmässä, yhteistyökomiteassa ja työhyvinvointiryhmässä. Työhyvinvointiryhmä laati henkilöstöltä saadun palautteen perusteella toimenpide-ehdotuksia, joilla työhyvinvointia pyritään edelleen parantamaan. Ehdotukset koskivat muun muassa välipalamahdollisuutta, henkilöstön kanssa käytäviä keskustelutilaisuuksia ja harrastustoiminnan järjestämistä hovioikeudessa. Ehdotukset on käsitelty ja hyväksytty johtoryhmässä.

Työsuojelutoimikunta

Hovioikeuden työsuojelutoimikunta kokoontui seitsemän kertaa. Toimikunta käsitteli muun muassa työterveyshuoltoon liittyviä kysymyksiä sekä hovioikeudessa laadittua pääkäsittelyn turvaohjetta ja hovioikeuden aulatilán turvallisuuden parantamiseksi tehtävää remonttia, joka toteutetaan kesällä 2016.

Hovioikeudessa on vahvistettu kertomusvuonna työsuojelun toimintaohjelma ja järjestetty työsuojelukoulutusta.

Työhyvinvointiryhmä

Työhyvinvointiryhmä kokoontui viisi kertaa. Ryhmä muun muassa toteutti hovioikeuden henkilökunnalle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn. Kyselyn tuloksista julkaistiin muistio, jonka mukaan hovioikeuden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanne on kehittynyt hyvään suuntaan edelliseen vuonna 2013 toteutettuun kyselyyn verrattuna. Kehitettävää on kuitenkin vielä esimerkiksi vähemmistöihin liittyvissä asenteissa ja kielenkäytössä sekä ikääntyvien työntekijöiden hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden turvaamisessa. Huomiota on kiinnitetty myös siihen, että hovioikeudessa työskentelevät pienten lasten vanhemmat kokevat ylitöistä kieltäytymisen tai sairasta lasta hoitamaan jäämisen selvästi tai ainakin jonkin verran vaikeaksi.

Työhyvinvointiryhmä järjesti koko hovioikeuden henkilökunnan yhteisen virkistystapaivän Espoon Solvallassa 4.9.2015.

Yt-toiminta

Yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 7 §:n mukaisena yhteistoimintaelimenä on hovioikeudessa yhteistyökomitea. Yhteistyökomitea kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa.

Viestintä

Hovioikeus pyrkii kehittämään viestintäänsä vastaamaan avoimen tietoyhteiskunnan vaatimuksia. Viestinnän lähtökohtana on oma-aloitteinen ja aktiivinen tiedottaminen sekä laadukas asiakaspalvelu.

Hovioikeudessa vahvistettiin uusi viestintäsuunnitelma tammikuussa 2015. Suunnitelman tavoitteena on hovioikeuden viestinnän avoimuuden lisääminen ja asiakaspalvelun laadun kehittäminen. Viestintäsuunnitelmassa on vahvistettu myös sisäisen viestinnän periaatteet ja toimintatavat.

Hovioikeuden presidentti asetti 28.1.2015 viestintäsuunnitelman jatkotyöryhmän, jonka tehtävänä oli laatia tarvittavat asiakirjapohjat, lomakkeet ja ohjeet sekä tarvittavassa määrin myös kehittää niin hovioikeuden ulkoisia internetsivuja kuin sisäisen intranetin sisältöjä vastaamaan uudessa viestintäsuunnitelmassa esitettyä. Työryhmä on muun muassa kehittänyt asiakirjapohjat, joilla asian käsittelyn etenemisestä tiedotetaan asianosaisille ja sidosryhmille sekä laatinut ohjeet tiedotteen ja julkisen selosteen laatimisesta. Työryhmä on myös laatinut henkilöstölle ohjeen sosiaalisen median käytön toimintatavoista, jolla pyritään kiinnittämään huomiota sosiaalisen median käytön riskitekijöihin. Työryhmän laatimat asiakirjat ja ehdottamat uudet menettelytavat on tarkoitus vahvistaa ja ottaa käyttöön lausuntokierroksen jälkeen alkuvuonna 2016.

Hovioikeudessa on kesällä 2015 otettu käyttöön uusi intranet, ja hovioikeuden ulkoisia internetsivuja pyritään jatkuvasti kehittämään asiakkaiden tarpeita paremmin palveleviksi.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös KHO:2015:171

Korkein hallinto-oikeus antoi 3.12.2015 päätöksen Helsingin hovioikeudessa vuonna 2013 laaditun yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoselvityksen julkisuudesta.

Hovioikeudessa oli vuonna 2013 laadittu presidentin määräyksestä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoselvitys henkilöstölle aiemmin tehdyn yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokyselyn johdosta. Selvitys perustui kirjallisiin vastauksiin, eri henkilöstöryhmien kanssa järjestettyihin keskustelutilaisuuksiin sekä luonteeltaan luottamuksellisiin haastatteluihin. Kirjalliset vastaukset oli voinut antaa nimettömästi. Hovioikeus oli katsonut selvityksen olevan hovioikeuden sisäistä työskentelyä varten laadittu asiakirja, minkä johdosta sitä ei ollut luovutettu sitä pyytäneille henkilöille.

Korkein hallinto-oikeus katsoi, että selvityksessä käsiteltiin sen kohteena olevia ongelmia systemaattisesti henkilöstöryhmittäin ja osastoittain sekä esitettiin toimenpidesuosituksia. Selvityksellä ja siinä käsitellyillä ongelmilla saattoi olla hovioikeuden ulkopuolelle ulottuvia vaikutuksia muun muassa oikeuslaitoksen nauttimaan luottamukseen. Tällaista asiakirjaa ei voitu pitää sisäistä työskentelyä varten laadittuna asiakirjana. Korkein hallinto-oikeus katsoi näin ollen, toisin kuin Helsingin hallinto-oikeus oli katsonut, että selvitykseen sovellettiin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain säännöksiä tiedon antamisesta viranomaisen asiakirjasta ja palautti asian hovioikeuteen sen ratkaisemiseksi, voitiinko tehtyyn tietopyyntöön suostua. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu oli äänestysratkaisu, kolme oikeuden jäsentä ja asian esittelijä eivät muuttaneet hovioikeuden ja hallinto-oikeuden päätöstä.

Ratkaisun johdosta jälkeen hovioikeus toimitti selvityksen sitä pyytäneille ja se julkaistiin hovioikeuden intranetissa.

Nimitysmenettely

Tuomarin virat

Hovioikeuden lausuntovaliokunta antaa tuomarinvalintalautakunnalle tuomareiden nimittämisestä annetun lain 10 §:ssä tarkoitetun lausunnon hovioikeuspiirin käräjätuomarin ja käräjäoikeuden laamannin sekä hovioikeudenneuvoksen ja hovioikeudenlaamannin vakinaista virkaa koskevassa nimitysmenettelyssä. Vuonna 2015 lausuntoja annettiin seuraavasti:

Hovioikeuden tuomarin virat

11 virkaa, 67 virkahakemusta ja 36 eri hakijaa, kuusi aukijulistamista.

Hovioikeuspiirin käräjäoikeuksien tuomarin virat

23 virkaa, 310 virkahakemusta ja 164 eri hakijaa, 15 aukijulistamista.

Hovioikeus teki myös lukuisia nimityksiä hovioikeudenneuvoksen tai hovioikeudenlaamannin/osaston johtajan määräaikaiseen virkasuhteeseen/tehtävään:

Määräaikaiset tuomarin virkasuhteet/tehtävät, jotka on julistettu haettavaksi

60 virkaa, 1042 virkahakemusta ja 103 hakijaa, yhdeksän aukijulistamista.

Määräaikaiset tuomarin virkasuhteet, joita ei ole julistettu haettavaksi

16 määräaikaista virkasuhdetta.

Kielituomarin virat

Tuomareiden nimittämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen 1.10.2015 voimaan tulleen muutoksen mukaan Helsingin hovioikeudessa on neljä hovioikeudenneuvoksen virkaa, joihin kielitaitoa koskevana kelpoisuusvaatimuksena on erinomainen ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen taito. Hovioikeudessa on vuonna 2015 työskennellyt viisi hovioikeudenneuvosta, jotka täyttävät tämän kelpoisuusvaatimuksen.

Esittelijän virat

Vakinaisiin esittelijän virkoihin nimityksiä on tehty seuraavasti:

7 virkaa ja 273 virkahakemusta sekä 39 eri hakijaa, yksi aukijulistaminen.

Kanslian virat

Hovioikeudessa on tehty vuonna 2015 kolme nimitystä kanslian virkoihin.

Tuomarinvalintalautakunta

Tuomarinvalintalautakunnan jäsenenä on ollut presidentti Mikko Könkkölä.

Lausuntotoiminta

Hovioikeus antoi vuonna 2015 lausunnot:

- Euroopan unionin perintöasetuksen soveltamisen ja pohjoismaisen perintösopimuksen muutossopimuksen hyväksymisen edellyttämästä lainsäädännöstä
- pohjoismaisen perintösopimuksen muuttamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä
- henkilötietojen käsittelyä Rikosseuraamuslaitoksessa koskevasta lainsäädännöstä
- tuomioistuinten keskushallinnon uudistamista koskevasta arviomuistiosta
- korkeimpien oikeuksien organisatorista yhdistämistä arvioineen työryhmän mietinnöstä (hovioikeuksien yhteinen lausunto)
- tuomioistuinmaksutyöryhmän mietinnöstä
- rikoslain menettämisseuraamuksia koskevien yleissäännösten tarkistamisesta
- lahjusrikoksia koskevien säännösten eräitä muutostarpeita koskevasta työryhmän mietinnöstä
- uhridirektiivin täytäntöönpanosta
- käräjäoikeusverkoston kehittämisestä
- tuomioistuin jatkovalmisteluhankkeessa laaditusta luonnoksesta hallituksen esitykseksi tuomioistuinlaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
- kilpailuoikeudellisia vahingonkorvauksia koskevasta työryhmän mietinnöstä

Vierailut ja tapahtumat

Kertomusvuonna hovioikeudessa vieraili vierailijaryhmä Turkista 6.5.2015, tuomareita Guangzhousta 17.9.2015, tuomareita Shanghaista 6.10.2015, European Judicial Training Network -vaihto-ohjelmassa olevia tuomareita 6.10.2015, Nepalín korkeimman oikeuden presidentti 13.10.2015, tuomareita Virossa 5.11.2015, Suomalaisen lakimiesyhdistyksen Tampereen osasto 6.11.2015 sekä tuomareita Hollannista 11.11.2015. Lisäksi hovioikeudessa vierailivat Tapiolan lukion ja Helsingin normaali-lyseon opiskelijaryhmät.

Hovioikeus järjesti hovioikeuspiirinsä käräjänotaareille maaliskuussa 2015 käräjänotaari-iltapäivän, jossa käräjänotaareille esiteltiin tuomioistuinlaitoksen tarjoamia työmahdollisuuksia ja kerrottiin uusien työntekijöiden rekrytoinnista. Tilaisuudessa

olivat edustettuina Helsingin hovioikeus, korkein oikeus, korkein hallinto-oikeus, Helsingin käräjäoikeus, Helsingin hallinto-oikeus, vakuutus-oikeus ja markkina-oikeus.

Toukokuussa 2015 hovioikeus järjesti hovioikeuden ja oikeudenkäyntiasiamiesten välisen keskustelutilaisuuden. Tilaisuudessa keskusteltiin alustusten ja kommenttipuheenvuorojen pohjalta jatkokäsittelylupajärjestelmän uudistamisesta sekä muutoksenhaun kustannuksista ja kuluvastuusta.

Hovioikeudessa järjestettiin joulukuussa 2015 ekskursio oikeustieteen opiskelijoille yhteistyössä opiskelijoiden ainejärjestö Pykälä ry:n kanssa.

Hovioikeus isännöi marras-joulukuussa 2015 viikon mittaista AIAKOS -vaihto-ohjelmaa puolalaiselle syyttäjälle ja unkarilaiselle tuomarille yhdessä Helsingin käräjäoikeuden kanssa.

Hovioikeudesta osallistui European Judicial Training Network -vaihto-ohjelman kautta tuomarivaihtoon kolme henkilöä, yksi hovioikeuden tuomari oli tuomarivaihdossa Hollannissa, yksi esittelijä Saksassa ja yksi esittelijä Romaniassa.

Hovioikeuden henkilökunnalle järjestettiin tutustumisvierailut Helsingin, Suomenlinnan ja Vantaan vankiloihin.

Hovioikeuden tuomariyhdistys teki opintomatkan keväällä Amsterdamiin ja Haagiin.

Hovioikeudessa järjestettiin kesäpäivät 17.6.2015. Hovioikeuden pikkujoulut pidettiin 11.12.2015, ja perinteinen glögitilaisuus nykyiselle sekä virkavapaalla olevalle ja eläköityneelle henkilöstölle järjestettiin 16.12.2015.

Liite 1

Helsingin hovioikeuden tilastoja vuosilta 2011 – 2015

	Saapuneet	Ratkaistut	Annetut	Antamatta	Ratkaisematta
2011	3405	3592	3578	1760	1564
2012	3212	3329	3310	1662	1447
2013	3275	3270	3254	1683	1449
2014	3418	3446	3453	1648	1423
2015	3186	3208	3192	1640	1395

